

# Obsluha železniční dopravní cesty

Obsluha železniční dopravní cesty staví a zabezpečuje jízdní cestu pro bezpečnou jízdu po celou dobu vjezdu/odjezdu/průjezdu vlaku nebo posunového dílu, ručně, místně nebo ústředně ovládanými výhybkami a výkolejkami se zjišťováním volnosti koleje, obsluhuje návěstidla, kolejové brzdy a další zabezpečovací a sdělovací zařízení.

<b>Odborný směr:</b>	Doprava a logistika
<b>Odborný podsměr:</b>	železniční a kolejová doprava a přeprava
<b>Kvalifikační úroveň:</b>	Střední vzdělání s výučním listem tříleté
<b>Alternativní názvy:</b>	Výhybkář, Dozorce výhybek, Signalista, Hradlář, Hláškař, Obsluha železniční tratě
<b>Regulovaná jednotka práce:</b>	Ne

## Pracovní činnosti

- Plnění grafikonu, tj. grafické formy jízdního řádu, vlakové dopravy.
- Obsluha železniční dopravní cesty.
- Příprava a zajištění vlakové cesty pro vjezd, odjezd a průjezd vlaku nebo posunového dílu.
- Stavění jízdní cesty pro vlaky a posun.
- Sledování jízd vlaků nebo posunujících dílů.
- Sledování návěstidel a dávaných návěstí.
- Obsluha pomocných stavědel ve stanicích.
- Obsluha kolejových brzdy.
- Obsluha sdělovacích a zabezpečovacích zařízení.
- Vedení evidence a dokumentace o pohybu vlaků a posunu.
- Spolupráce s výpravčím a dispečerem.
- Obsluha a kontrola provozuschopnosti staničních, traťových a přejezdových zabezpečovacích zařízení.

## CZ-ISCO

- 8312 - Signalisti, brzdaři, výhybkáři, posunovači a příbuzní pracovníci

## Hrubé měsíční mzdy podle krajů v roce 2020

Signalisti, brzdaři, výhybkáři, posunovači a příbuzní pracovníci (CZ-ISCO 8312)

Kraj	Mzdová sféra			Platová sféra		
	Od	Medián	Do	Od	Medián	Do
Hlavní město Praha	32 097 Kč	39 509 Kč	45 227 Kč	-	-	-
Středočeský kraj	30 622 Kč	36 214 Kč	41 874 Kč	-	-	-
Jihočeský kraj	30 134 Kč	35 944 Kč	40 836 Kč	-	-	-
Plzeňský kraj	29 882 Kč	35 052 Kč	41 905 Kč	-	-	-
Karlovarský kraj	28 172 Kč	34 040 Kč	39 160 Kč	-	-	-
Ústecký kraj	28 834 Kč	34 485 Kč	40 614 Kč	-	-	-
Liberecký kraj	28 770 Kč	35 706 Kč	41 491 Kč	-	-	-
Královéhradecký kraj	29 549 Kč	34 685 Kč	39 469 Kč	-	-	-
Pardubický kraj	30 083 Kč	35 533 Kč	45 298 Kč	-	-	-
Kraj Vysočina	29 850 Kč	36 309 Kč	42 523 Kč	-	-	-
Jihomoravský kraj	23 131 Kč	34 058 Kč	40 591 Kč	-	-	-

Typ JP	ID					
Povolání	100974					
Mzdová sféra			Platová sféra			
Kraj	Od	Medián	Do	Od	Medián	Do
Olomoucký kraj	27 299 Kč	33 510 Kč	38 301 Kč	-	-	-
Zlínský kraj	29 102 Kč	34 343 Kč	45 037 Kč	-	-	-
Moravskoslezský kraj	29 920 Kč	35 801 Kč	42 274 Kč	-	-	-

## Hrubé měsíční mzdy v roce 2020 celkem

CZ-ISCO		Medián za ČR celkem	Mzdová sféra	Platová sféra
8312	Signalisti, brzdaři, výhybkáři, posunovači a příbuzní pracovníci	35 345 Kč		-

## Příklady činností

Příklady činností ze soukromého sektoru	Tarifní stupeň
Provádění kontroly provozuschopnosti kolejových brzd a dalších zabezpečovacích a sdělovacích zařízení svážného pahrbku v obvodu seřaďovací stanice	7
Přerušování posunu/uvolnění přejezdu, popř. otevření závor v co možná nejkratší době v případě zpozorování přiblížení silničního vozidla s právem přednosti v jízdě, mající v činnosti modré zábleskové světlo, popř. doplněné zvukovým znamením.	6
Střežení ručně přestavovaných výhybek.	5
Střežení přejezdu upozorněním blížícího se uživatele pozemní komunikace na zákaz vjezdu nebo vstupu na železniční přejezd kroužením červeným nebo žlutým praporkem a za snížené viditelnosti červeným světlem, a to dokud čelo vlaku nebo posunového dílu nevjede na přejezd.	5
Přezkušování správné polohy výhybek a výkolejek u uzamčených výhybek, výkolejek apod. vizuálním zjištěním, že jsou klíče od zámků na předepsaném místě.	5
Přestavování výhybek z pomocných stavědel a návěstidel, v železničních stanicích s reléovým zabezpečovacím zařízením na základě souhlasu výpravčího uděleného k obsluze výměn prostřednictvím pomocného stavědla.	5
Provádění kontroly stavědel mechanických a elektromechanických přeložením kolejového závěrníku, u stavědel elektromechanických kontrolou polohy výhybek a výkolejek podle optické kontroly a přeložením kolejového závěrníku.	5
Dohlížení nad správným uzavíráním a otevíráním přejezdových zařízení a případné zajištění bezpečného průjezdu vlaků ve vztahu k účastníkům silničního provozu.	5
Ohlašování skutečného času odjezdu nebo příjezdu vlaku výpravčímu stanice a zapisování volnosti do „Zápisníku volnosti a správného postavení vlakové cesty“.	4

Typ JP	ID
Povolání	100974
<b>Příklady činností ze soukromého sektoru</b>	<b>Tarifní stupeň</b>
Uschování klíčů od zámků výhybek prostřednictvím tabule k zavěšování hlavních klíčů od zámků výhybek a výkolejek případně použití ústředního zámku nebo v elektromagnetického zámku a provedení zápisu do základní dopravní dokumentace.	4
Stavění jízdní cesty pro vlaky a posun ručně ovládanými výměnami a výkolejkami na základě dispozic od nadřízeného zaměstnance.	3
Ovládání výhybek, výkolejek, hlavních a seřaďovacích návěstidel (příp. jejich předvěstí) prostřednictvím výhybkářského přístroje.	3
Přestavování oddílových návěstidel z návěsti „STŮJ“ na návěst „VOLNO“ v případě volnosti následujícího traťového oddílu.	3

## Pracovní podmínky

Název	1	2	3	4
Lokální zátěž - zátěž malých svalových skupin	x	x		
Duševní zátěž			x	
Zvýšené riziko obecného ohrožení			x	
Pracovní doba, směnnost			x	
Zátěž teplem	x			
Zátěž chladem	x			
Zátěž hlukem	x			
Zátěž vibracemi	x			
Zátěž prachem	x			
Zátěž chemickými látkami	x			
Zátěž invazivními alergeny	x			
Zátěž biologickými činiteli způsobujícími onemocnění	x			
Zátěž ionizujícím zářením	x			
Zátěž neionizujícím zářením a elektromagnetickým polem včetně laserů	x			
Zraková zátěž	x			
Celková fyzická zátěž	x			
Zátěž trupu a páteře s převahou statické práce (manipulace s břemeny)	x			
Lokální zátěž jemné motoriky	x			
Zátěž prací v omezeném nebo uzavřeném prostoru	x			
Zátěž prací v nevhodných pracovních polohách	x			
Práce ve výškách	x			

Typ JP	ID			
Povolání	100974			
Název	1	2	3	4
Zvýšené riziko úrazu pracovníka	x			

Legenda:

- 1. Stupeň zátěže (minimální zdravotní riziko)  
Faktor se při výkonu práce nevyskytuje nebo je zátěž faktorem minimální, vliv faktoru je ze zdravotního hlediska nevýznamný.
- 2. Stupeň zátěže (únosná míra zdravotního rizika)  
Ze zdravotního hlediska je míra zátěže faktorem únosná, nepřekračuje limity stanovené předpisy, vliv faktoru je akceptovatelný pro zdravého člověka.
- 3. Stupeň zátěže (významná míra zdravotního rizika)  
Úroveň zátěže překračuje stanovené limitní hodnoty expozice (zátěže), na pracovištích je nutná realizace náhradních technických a organizačních opatření, nelze vyloučit negativní vliv na zdraví pracovníků.
- 4. Stupeň zátěže (vysoká míra zdravotního rizika)  
Úroveň zátěže vysoce překračuje stanovené limitní hodnoty expozice, na pracovištích musí být dodržován soubor preventivních opatření, častěji dochází k poškození zdraví.

## Kvalifikace k výkonu povolání

### Školní vzdělání

Nejvhodnější školní přípravu poskytují obory:

Typ	Název	Kód
RVP	Železničář	37-52-H/01
KKOV	Střední vzdělání s výučním listem v oboru železničář, práce v dopravě	3752H
AKSO	Železničář	3752H001
AKSO	Železničář	3752H01

Vhodnou školní přípravu poskytují také obory:

Typ	Název	Kód
KKOV	Střední vzdělání s výučním listem	xxxxH

### Další vzdělání

#### Profesní kvalifikace

- Dozorce výhybek (37-006-H)
- Výhybkář (37-007-H)
- Signalista (37-008-H)
- Hradlář, Hláskář (37-010-H)

### Další vhodné kvalifikace

- povinné - Odborná způsobilost k příslušným činnostem podle předpisů dopravce nebo Správy železnic, státní organizace

# Kompetenční požadavky

## Odborné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
h22.B.1199	Obsluha traťového zabezpečovacího a sdělovacího zařízení	3	Nutné
h22.B.1198	Obsluha přejezdového zabezpečovacího zařízení	3	Nutné
h22.B.1197	Obsluha staničního zabezpečovacího a sdělovacího zařízení	4	Nutné
h22.D.8001	Vedení dokumentace provozu železniční stanice	3	Nutné
h22.B.4013	Obsluha železničních závor	3	Nutné
h22.B.1196	Obsluha železničních výhybek pro provozní zaměstnance	3	Nutné
h22.B.4022	Obsluha pomocných stavědel v železničních stanicích a vlečkách	3	Nutné
h22.B.4021	Provádění posunu v dopravním obvodu s ručně ovládanými výhybkami a výkolejkami	3	Nutné

Popisy úrovní naleznete zde: [https://nsp.cz/downloads/Priloha\\_c2\\_manualu.pdf](https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf)

## Odborné znalosti

Kód	Název	Úroveň 1-8	Vhodnost
h22._.0004	dopravní zeměpis (železniční síť, elektrizované tratě, úzkorozchodné tratě, přechodové stanice)	3	Nutné
I24._.0018	bezpečnost práce a požární ochrana	3	Nutné
h22._.0023	zabezpečovací a sdělovací zařízení v železniční dopravě	3	Nutné
h22._.0001	struktura a organizace železniční dopravy a přepravy	2	Nutné
h22._.0092	interní normy železniční dopravy	3	Nutné
h22._.0094	předpisy železniční dopravy	3	Nutné

Popisy úrovní naleznete zde: [https://nsp.cz/downloads/Priloha\\_c2\\_manualu.pdf](https://nsp.cz/downloads/Priloha_c2_manualu.pdf)

## Obecné dovednosti

Kód	Název	Úroveň 0-3
b01	Počítačová způsobilost	1
b03	Numerická způsobilost	1
b06	Jazyková způsobilost v češtině	1

Popisy úrovní naleznete zde: [https://nsp.cz/downloads/Priloha\\_c10\\_manualu.pdf](https://nsp.cz/downloads/Priloha_c10_manualu.pdf)

## Digitální kompetence

Kód	Název	Úroveň 1-4
1.1	Prohlížení, vyhledávání a filtrování dat, informací a digitálního obsahu	1
1.2	Hodnocení dat, informací a digitálního obsahu	1
1.3	Správa dat, informací a digitálního obsahu	1
2.1	Interakce prostřednictvím digitálních technologií	1
2.2	Sdílení prostřednictvím digitálních technologií	1
2.3	Spolupráce prostřednictvím digitálních technologií	1
4.1	Ochrana zařízení	1
4.2	Ochrana osobních dat a soukromí	1

Popisy úrovní naleznete zde: [https://nsp.cz/downloads/Priloha\\_c15\\_manualu.pdf](https://nsp.cz/downloads/Priloha_c15_manualu.pdf)

## Měkké kompetence

Kód	Název	Úroveň 0-5
a01	Efektivní komunikace	2
a12	Zvládání zátěže	2
a11	Aktivní přístup	2
a08	Řešení problémů	1
a02	Kooperace (spolupráce)	2

Popisy úrovní naleznete zde: [https://nsp.cz/downloads/Priloha\\_c9\\_manualu.pdf](https://nsp.cz/downloads/Priloha_c9_manualu.pdf)

## Zdravotní podmínky

### Onemocnění omezující výkon povolání

- Chladová alergie.
- Astma bronchiale či jiná prognosticky závažná alergická onemocnění.
- Prognosticky závažné imunodeficitní stavy.
- Osoby s kardiostimulátorem.
- Onemocnění oběhové soustavy.
- Onemocnění ledvin.
- Závažná endokrinní onemocnění.
- Závažná onemocnění dýchacích cest a plic.
- Závažná onemocnění ledvin, močových cest.
- Chronické záněty středouší.
- Tinnitus.
- Nemoci cév a nervů horních končetin.
- Prognosticky závažná endokrinní onemocnění včetně diabetes mellitus.
- Chronická onemocnění dýchacích cest s poruchou funkce včetně alergických onemocnění a těžších funkčně

významných deformit hrudníku.

- Závažná chronická onemocnění kůže a spojivek.
- Imunodeficitní stavy.
- Chronická onemocnění jater.
- Kožní prekancerózy.
- Závažné poruchy krvetvorby a krvácivé stavy.
- Klaustrofobie.
- Drogová závislost v anamnéze.
- Poruchy prokrvení končetin.

### Onemocnění vylučující výkon povolání

- Těžká, prognosticky závažná onemocnění oběhové soustavy.
- Prognosticky závažné poruchy sluchu.
- Prognosticky závažná onemocnění cév a nervů horních končetin.
- Prognosticky závažné onemocnění dýchacích cest a plic.
- Prognosticky závažné poruchy vidění.
- Prognosticky závažná onemocnění pohybového systému, znemožňující zátěž páteře a trupu.
- Prognosticky závažná onemocnění končetin, znemožňující jemnou motoriku.
- Prognosticky závažná onemocnění končetin, znemožňující jemnou motoriku a koordinaci pohybů.
- Prognosticky závažná chronická onemocnění pohybového systému, zamezující práci ve vynucené poloze.
- Záchvatovité a kolapsové stavy.
- Závažné duševní poruchy, těžké poruchy chování.
- Poruchy sluchu.
- Závažná degenerativní a zánětlivá onemocnění pohybového systému.
- Poruchy vidění.
- Onemocnění oběhové soustavy s funkčním omezením.
- Chronická onemocnění dýchacích cest a plic s těžší poruchou funkce.
- Závažná onemocnění páteře.
- Onemocnění končetin s poruchou funkce včetně pouřazových stavů.
- Závažná onemocnění pohybového a nervového systému, omezující jemnou motoriku a koordinaci pohybů.
- Závažná onemocnění pohybového systému omezující práci ve vynucené poloze.
- Závrať jakékoliv etiologie.
- Duševní poruchy.
- Poruchy chování.
- Závažná psychosomatická onemocnění.
- Epilepsie a jiná záchvatová onemocnění.
- Závažná nervová onemocnění.
- Nemoci pohybového systému, omezující pohyblivost a svalovou sílu.
- Závažné stavy po úrazech či operacích pohybového systému.

### Poznámka ke zdravotním podmínkám:

Zdravotní způsobilost pro výkon povolání je stanovena podle osob vyhláška Ministerstva dopravy č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní způsobilost osob při provozování dráhy a drážní dopravy.

*Přesné posouzení zdravotního stavu s následným doporučením nebo nedoporučením výkonu tohoto povolání je možné pouze po konzultaci s lékařem.*